

MUZEUL JUDEȚEAN
„AURELIAN SACERDOȚEANU” VÂLCEA

BURIDAVA

XIV

Râmnicu Vâlcea
2020

MUZEUL JUDEȚEAN
„AURELIAN SACERDOȚEANU” VÂLCEA

BURIDAVA

Studii și materiale
XIV

Râmnicu Vâlcea
2020

Colegiul științific / Scientific Board:

Dr. Nikolaus Boroffka, *Deutsches Archäologisches Institut*, Berlin
Dr. Sabin Adrian Luca, *Brukenthal National Museum*, Sibiu
Dr. Cristian Schuster, *Vasile Pârvan Institute of Archaeology*, Bucharest
Dr. Silviu Purece, *Lucian Blaga University*, Sibiu

Colegiul de redacție / Editorial Board:

Dr. Claudiu Aurel Tulugea – redactor șef/chief editor
Dr. Ion Tuțulescu
Dr. Ionuț Dumitrescu
Dr. Carol Terteci
Elena Mitrana

Tehnoredactare / Computer editing: Carol Terteci

Coperta / Cover design: Carol Terteci, Marius Drăghicean

Traduceri / Translations: Ana Maria Tulugea

Responsabilitatea legală pentru conținutul științific al articolelor le revine în totalitate autorilor / The legal responsibility for the content of articles lies with the authors

Revista a fost acreditată de CNCS la categoria C (2012), cod CNCS: PN-II-ACRED-AR-2012-0172 / The Journal has been established by The National Research Council (CNCS) at C category (2012), code: PN-II-ACRED-AR-2012-0172

ISSN 0258-140X

MUZEUL JUDEȚEAN “AURELIAN SACERDOȚEANU” VÂLCEA

Adresa / Address: Calea lui Traian, nr.143, Râmnicu Vâlcea, ROMÂNIA

Tel./fax: 004/ 0250 738121

E-mail: muzeuljudeteanvalcea@gmail.com

Tipar executat de / Printed by: PCPrint

www.pcprint.ro

Cuprins / Contents

Arheologie / Archaeology

Claudiu TULUGEA

Statuetă antropomorvă din os din colecțiile Muzeului Județean „Aurelian Sacerdoțeanu” Vâlcea //

Anthropomorphic bone statuette from the collections of the "Aurelian Sacerdoțeanu" History Museum of Vâlcea County

9

Ion TUȚULESCU, Carol TERTECI, Andrei HEROIU

Contribuții la sfârșitul epocii bronzului în nord-estul Olteniei. Așezarea de la Zătreni, punct La Peșceana //

Contributions to the End of the Bronze Age in Northeastern Oltenia

17

Cătălin BORANGIC

Pumnalul de tip sica de la Brăneț, Olt //

The sica-type dagger from Brăneț, Olt

61

Istorie / History

Dragoș-Ionuț ECATERINESCU

Istoria cărții vâlcene. Centrul de la Govora //

The History of Vâlcea Book. Govora Center

74

Sorin OANE

Țărănimea vâlceană în politica românească interbelică //

Valcea peasantry in Romanian Interwar Policy

92

Liliana BEU

Ștefan Drăghicescu – ostaș credincios al partidului național liberal și deputat al țăranilor //

Ștefan Drăghicescu – faithful soldier of the national liberal party and deputy of the peasants

121

Dan MOROIANU

Crucea Roșie Română între 1876-1947 //

The Romanian Red Cross between 1876-1947

142

Mioara BURLUȘEANU

Date despre minoritatea evreiască din Pitești //
Data about the Jewish minority in Pitești **153**

Rodica Gabriela HERBEL

Biserica de lemn din satul Cioponești, comuna Stănești //
The wooden church from Cioponești village, Stănești commune **161**

Sabin LUNGOI

Casa memorială „Elena Farago” //
„Elena Farago” Memorial House **170**

Ionuț SĂRARU

Conacul Bălceștilor – Arc peste timp (1828-1948) //
Bălceștilor Mansion – Arch over time (1828-1948) **179**

*Numismatică și Sigilografie / Numismatics and Sigilography***Valentin DOLFI**

Un antoninian din tezaurul de la Ioneștii Govorii, jud. Vâlcea //
One Antoninian from the hoard from Ioneștii Govorii, Vâlcea County **189**

Laurențiu-Ștefan SZEMKOVICS

Sigilii ale domnitorului Constantin Brâncoveanu (1688-1714) //
Seaux du souverain Constantin Brâncoveanu (1688-1714) **195**

*Artă / Art***Diana MIREA, Dragoș-Ionuț ECATERINESCU**

„Un zugrav” transilvănean în custodia Muzeului de Arheologie și Artă Religioasă „pr. Gheorghe I. Petre-Govora” //
„A painter” from Transylvania in the Custody of the Museum of Archeology and Religious Art “Priest Gheorghe I. Petre-Govora” **220**

Adela BARBU-MAIER

Mobilierul pirogravat și pictat de la Conacul Bălceștilor //
Pyrographed and painted furniture from Bălceștilor Mansion **226**

Etnografie / Ethnography

Ionuț-Gabriel DUMITRESCU

Vetre de civilizație românească. Țara Loviștei: patrimoniu și valorizare muzeală //

Hearts of Romanian civilization. Loviștei Country: heritage and museum enhancement

235

Oana Ștefana FLORESCU

Valori ale portului popular vâlcean //

Values of the Vâlcea Folk Costume

245

Alexandru ZAMFIR

Sărbători și obiceiuri de primăvară în Vâlcea //

Holidays and Spring Customs in Vâlcea

258

Restaurare-Conservare / Restoration-Conservation

Diana MIREA

Restaurarea Icoanei Maica Domnului cu Pruncul – Studiu de caz //

The Restoration of the Icon of the Mother of God with the Baby - Case study

263

Daniela BEU

Restaurarea unei ii din colecția Muzeul Satului Vâlcean //

The Restoration of a Romanian blouse from the collection of the Village Museum of Vâlcea

270

Rodica ROTARU

Protejarea patrimoniului muzeal – expoziția de bază a Muzeului de Artă „Casa Simian” //

The Protection of the Museum Heritage - Main Exhibition of Simian House Art Museum

275

Omagiu / Tribute

Claudiu TULUGEA

In Memoriam Petre Purcărescu //

In Memoriam Petre Purcărescu

281

Crucea Roșie Română între 1876-1947

Dan Moroianu*

Keywords: *Red Cross, Romania, Valcea county, war prisoners, wounded.*

Abstract: *The Romanian Red Cross between 1876-1947. In the 19th century, the issue of adopting international laws for the treatment and care of the wounded and prisoners of war was first raised. Thus, in 1863, the International Committee of the Red Cross was established, and on August 22, 1864, the First Geneva Convention was signed.*

În secolul al XIX-lea, s-a pus pentru prima dată problema adoptării unor legi internaționale în favoarea tratării și îngrijirii răniților și prizonierilor de război. Acest lucru se întâmplă atunci când **Henri Dunant** aduce în atenția opiniei publice, prin cartea sa ”**Un Souvenir de Solferino**”, istoria celor 40.000 de soldați răniți, rămași pe câmpul de luptă după bătălia de la Solferino, din anul 1859.

Astfel, în anul 1863, ia ființă Comitetul Internațional al Crucii Roșii, iar la 22 august 1864 este semnată Prima Convenție de la Geneva. Aceasta prevedea:

Art 1: *Ambulanțele și spitalele militare vor fi recunoscute neutre și ca atare protejate și respectate de beligeranți atât cât vor avea bolnavi și răniți. Neutralitatea va înceta dacă aceste ambulanțe sau spitale vor fi păzite de o forță militară.*

Art 2: *Personalul spitalelor și ambulanțelor cuprinzând intendența, serviciile sanitare, de administrație, de transport de răniți, precum și preoți vor beneficia de neutralitate, când vor funcționa și atâta timp cât vor rămâne răniți de ridicat și ajutat.*

Art 3: *Persoanele arătate în articolul precedent vor continua, chiar după ocupare de inamic, să îndeplinească funcțiile lor în spitalul și ambulanța ce o deservească sau se retrag pentru a se duce la corpul căruia aparțin¹.*

* **Dan Moroianu**, Muzeul Județean Aurelian Sacerdoțeanu Vâlcea, e-mail: mihaimoroianu5@yahoo.com.

¹ Barbu 1979, p. 33.

România a semnat Convenția de la Geneva la 30 noiembrie 1876, iar la 4 iulie 1876 s-a constituit, la București, Societatea Crucii Roșii din România cu sediul la spitalul Colțea².

La 15 iulie 1876, membrii fondatori ai Societății au ales organul de conducere, Comitetul General fiind compus din: Dimitrie I. Ghica, Nicolae Kretzulescu, Dimitrie A. Sturdza, C.A. Rosetti, Ion Ghica, dr. Carol Davila etc. Președinte a fost ales Dimitrie I. Ghica³.

La 13 iulie 1876, are loc prima acțiune a Societății de Cruce Roșie din România; o ambulanță însoțită de 12 medici și farmaciști și de un bogat sortiment de "materiale trebuitoare" este trimisă cu trenul la Turnu-Severin și de aici peste Dunăre în Serbia, pentru a da ajutor răniților din războiul sârbo-turc. Până la 7 decembrie 1876, când s-a întors în patrie, ea a îngrijit 6382 de răniți și bolnavi sârbi în spitalele din Kiupria și Rojan⁴.

Tot legat de acest eveniment, Dimitrie Ghica roagă pe ministrul de interne să semnaleze prefectilor de județe că, ori de câte ori vor trece prin gările din județele respective răniți ruși din războiul sârbo-turc, prefectii să ia legătura telegrafic cu Societatea de Cruce Roșie din România, pentru ca aceasta să ia măsurile ce se cuvin⁵.

Dacă războiul sârbo-turc nu a fost pentru Crucea Roșie din România decât un preambul, adevăratul examen de maturitate s-a dat pe câmpurile de luptă din Bulgaria.

Activitatea Crucii Roșii se desfășura pe două fronturi: unul se afla acasă, unde aceasta desfășura activități de strângere de fonduri și ofrande în vederea trimiterii lor în Bulgaria pentru ostașii români de acolo, iar al doilea în Bulgaria, pe câmpurile de luptă, unde îngrijea răniții și bolnavii din orice armată ar fi făcut parte.

Pe "frontul intern" au luptat și vâlcenii, donând sume de bani și ofrande în obiecte destinate frontului. Dintre cei care au donat sume de bani folosiți de Crucea Roșie Română pentru îngrijirea răniților amintim pe: Alexandru Bulgaru, manipulantul Oficiului poștal Pleșoiu, care donează câte 25 de lei în iunie și iulie 1877, D.M. Râmniceanu, controlorul prefecturii, care a donat 40 lei lunar

² Adăniloiaie 1986, p. 126.

³ Șiperco 1997, p. 15.

⁴ Adăniloiaie 1986, p. 127.

⁵ DJVAN, *Fond Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 91/1876, fila 30.

până la sfârșitul războiului, directorul Școlii primare de băieți din Rm. Vâlcea care donează 10 lei lunar etc.

Suma strânsă din Vâlcea a fost de aproximativ 2900 lei⁶; tot de aici, Crucea Roșie primește și obiecte destinate soldaților și răniților români de pe frontul din Bulgaria: cămăși, izmene, ciorapi, saltele, scamă, șervete, pături, șube, pânză, bucăți de cămăși și de izmene, tutun etc.⁷.

Tot pentru îngrijirea răniților războiului, scriitori ca G. Sion, G. Baronzi, M. C. Străinescu și Ion Banu, precum și locotenent-colonelul Dimitrie Papazoglu, scriu sau execută litografiile având ca subiect războiul de independență. Aceste opere sunt vândute apoi cu concursul autorităților în județe, urmând ca jumătate din venitul obținut să fie dat Crucii Roșii, pentru îngrijirea răniților războiului. Din județul Vâlcea, se strânge pentru Crucea Roșie suma de 190 lei și 80 de bani⁸.

Pe frontul de peste Dunăre, Crucea Roșie activa cu două ambulante, cu medici și brancardieri; de asemenea, aceasta organizează spitale temporare în preajma frontului; din păcate, trupele otomane nu au ținut cont de Convenția de la Geneva, trăgând în medicii și brancardierii români.

Astfel, un raport al lt- colonelului Constantin Poenaru citează printre răniți pe sanitari: sergent Teodor Vasilache, soldații Gheorghe Spiru, Gheorghe Andrei, Mircea Stanciu⁹. Crucea Roșie din România a îngrijit pe frontul din Bugaria 4504 de răniți (3347 români, 1077 turci și 80 ruși), atitudinea față de răniții și bolnavii turci fiind apreciată de însuși medicul șef al armatei otomane¹⁰.

Pentru a acționa eficient, Crucea Roșie Română trebuia să fie pregătită atât din punct de vedere material, cât și profesional; deoarece principala beneficiară a acțiunilor sale era armata română, președintele se adresează Ministrului de Resbel, care, prin ordinul nr. 9467 din 8 decembrie 1888 adresat Corpului I armată, îi solicită comandantului acestuia, ca toți comandanții de regimente de dorobanți și de garnizoane să colaboreze cu prefectii județelor pentru a organiza comitete care să ia inițiativa organizării de baluri și petreceri în orașele

⁶ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 11/1877, fila 408.

⁷ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 119/1877, fila 269.

⁸ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 38/1879, fila 70.

⁹ Barbu 1979, p. 44.

¹⁰ Șiperco 1997, p. 15.

mai importante din județe, iar banii rezultați să fie trimiși Societății de Cruce Roșie Română la București¹¹.

În județul Vâlcea, se organizează la Drăgășani, la 30 Ianuarie 1890, un bal, al cărui profit de 501 lei a fost vărsat în contul Societății de Cruce Roșie Română¹².

Profesional, între anii 1888 și 1892, Societatea și-a extins activitatea prin organizarea de cursuri speciale pentru pregătirea surorilor de caritate, în 1891, a înființat școala permanentă pentru infirmiere, iar un an mai târziu un spital școală cu 10 paturi.

Prin Statutul Crucii Roșii, femeile nu puteau face parte din conducerea sa, astfel că, în anul 1906, acestea au pus bazele Societății de Cruce Roșie a Doamnelor din România, prima președintă fiind Irina Câmpineanu, societatea aflându-se sub patronajul reginei Elisabeta.

Această Societate acționa în paralel cu cea înființată în 1876, strângând fonduri pentru ajutorare în caz de război sau calamități, având în rândurile sale doamne devotate din orașele țării, cotizația fiind de 5 lei/an.

În timpul celui de-al doilea război balcanic, cele două Societăți au hotărât formarea unui comitet comun, care și-a desfășurat activitatea atât pe timpul luptelor, cât și după acestea, când populația civilă s-a confruntat cu o epidemie de holeră.

Deși amândouă societățile urmăreau aceleași scopuri, protejarea răniților și bolnavilor în timp de război, iar modurile de obținere a fondurilor erau aceleași, cotizații, liste de subscripții, baluri, serbări etc. denumirile apropiate au stârnit uneori încurcături; astfel, prefectul județului Vâlcea, Constantin Oromolu, este nevoit să înapoieze două liste de subscripție doamnelor din Societatea de Cruce Roșie a Doamnelor din România deoarece în județul Vâlcea se înființase deja o filială a Crucii Roșii, care lansaseră și ei în județ liste de subscripție în același scop¹³.

Însă pentru Societatea de Cruce Roșie a Doamnelor din România, corporația meseriașilor ”**LOTRU**” din Brezoi, organizează la 31 Ianuarie 1915 un bal, beneficiul vărsându-se la fondul Societății. S-au vândut:

- Opt carnete cuprinzând 799 bilete de intrare a un leu - lei 799;

¹¹ DJVAN, *Fond Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 20/ 1889, fila 1.

¹² DJVAN, *Fond Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 41/ 1890, fila 31.

¹³ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 13/1915, fila 10.

- Patru carnete cuprinzând 400 bilete de intrare a 50 bani - lei 200;
Total: 999 lei¹⁴.

În Râmnicu Vâlcea, Societatea de Cruce Roșie a Doamnelor din România organizează, la începutul anului 1915, un spital, în noul local al Seminarului, doamnele fiind ajutate tot de prefectul județului C. Oromolu¹⁵.

De asemenea, Societatea de Cruce Roșie din România organizează în 7 martie 1915, la Drăgășani, o serbare școlară cu tombolă pentru ajutorarea copiilor săraci de la școlile de fete și de băieți¹⁶.

Prin aceste acțiuni, cele două societăți încep să dea ajutor celor năpăstuiți și în vreme de pace, nu doar pe timpul războiului.

La 13 aprilie 1915, Adunarea generală a Societății de Cruce Roșie din România a aprobat în unanimitate unirea cu Societatea de Cruce Roșie a Doamnelor din România, luând astfel naștere Societatea Națională de Cruce Roșie din România (SNCRR), în prima sa adunare generală de la 7 mai 1915 fiind aprobat și statutul Societății.

Erau stabiliți conducătorii: Societatea era pusă sub înaltul patronaj al M.S. Regina României, având în frunte un președinte activ și o președintă de onoare, primii fiind Alexandru Marghiloman și Irina Câmpineanu¹⁷.

De asemenea, tot aici era stabilit scopul Societății, numai că, acum, activitatea sa se desfășura și pe timp de pace, nu doar de război:

În timp de război:

A da prin toate mijloacele posibile ajutorul cuvenit militarilor răniți sau bolnavi de pe câmpul de luptă, devenind astfel auxiliarul serviciului sanitar militar.

A face să ajungă la destinație darurile în bani sau în natură ce i s'ar oferi pentru bolnavii și răniții armatei.

A ajuta prizonierilor, internaților, înlesnindu-le traiul și mijlocind transmiterea corespondenței lor.

A contribui într'un cuvânt la alinarea nenorocirilor pricinuite de război.

¹⁴ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 13/1915, fila 68.

¹⁵ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 13/1915, fila 256.

¹⁶ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 13/1915, fila 260.

¹⁷ Hamangiu 1930, p. 979.

În timp de pace:

A pregăti acțiunea societății pentru timpul de războiu.

A da ajutor în caz de epidemii și accidente care ar amenința să ia proporțiuni de calamitate publică și a contribui în limita puterilor sale la ușurarea populației de boalele de care ar fi bântuită.

A veni după putință în ajutorul cruceilor roșii străine în timpul unui război sau a unei calamități publice¹⁸.

Averea Societății se compunea din averea societăților fuzionate, din cotizațiile anuale plătite de membrii (cotizația era de minim 5 lei anual), din subvenții (donații, legate) și din beneficiile produse de baluri, serbări, loterii etc¹⁹.

Odată cu începerea primului război mondial, în anii neutralității, Societatea Națională de Cruce Roșie din România a acordat asistență unui număr de 12535 de refugiați sârbi²⁰, iar pe plan intern a continuat campania de subscripții.

În județul Vâlcea, în anul 1915 vor fi strânși pentru Crucea Roșie 1215 lei și 20 de bani²¹, iar în 1916 s-au strâns 220 lei²².

În luna august a anului 1916, România intră în război de partea Antantei, însă din cauza proastei dotări tehnice, a lungimii frontului și a promisiunilor neonorate de aliați, la sfârșitul anului, 2/3 din țară inclusiv capitala țării sunt ocupate de trupele inamice, fapt ce a determinat refugierea în Moldova a autorităților centrale.

Crucea Roșie Română este nevoită și ea să se împartă în două: o parte rămâne în teritoriul ocupat sub conducerea lui Alexandru Marghiloman, iar alta se duce în Moldova unde sufletul ei a fost Regina Maria.

În spitalele Crucii Roșii Române au fost îngrijiți 150.000 de bolnavi, iar 64.000 de prizonieri din teritoriul românesc ocupat de Puterile Centrale au primit hrană, bani sau îmbrăcăminte²³. De asemenea, în cele cinci cantine organizate de Societate în București, au fost hrăniți zilnic 6000 de oameni săraci²⁴.

¹⁸ Hamangiu 1930, p. 980.

¹⁹ Hamangiu 1930, p. 981.

²⁰ Șiperco 1997, p. 19.

²¹ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 13/1915, fila 291.

²² DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 21/1916, fila 78.

²³ Șiperco 1997, p. 20.

²⁴ Deac, Toacă 1978, p. 168.

Filiala Râmnicu Vâlcea a Crucii Roșii din România a căutat să facă atât viața celor 349 de prizonieri din lagărul de aici, cât și viața invalizilor de război mai bună.

Pentru cei din lagăr, a dat o masă în prima zi de Crăciun, lucru care a fost posibil cu ajutorul localnicilor care au donat pe liste de subscripție suma de 4024 lei și 55 bani; o parte din ei s-au folosit în scopul propus (528 lei și 75 bani), iar restul au fost depuși în contul Societății pentru a fi folosiți în alte acțiuni²⁵.

O altă acțiune a fost aceea de hrănire a prizonierilor români care se întorceau acasă din Austro-Ungaria și din Germania. Pentru aceasta, președinta filialei, Alexandrina Florian Stancovici, mobilizează un comitet de doamne și domnișoare pentru a organiza o cantină în gara locală, întrebându-se pentru aceasta suma de 3000 lei²⁶.

Dar cea mai importantă acțiune a filialei Rm. Vâlcea a fost aceea de a plăti câte 20 de lei lunar invalizilor de război din județul Vâlcea; ulterior acest ajutor a urcat la 30 de lei. Plata se făcea din contul filialei Crucii Roșii, era un ajutor infim în comparație cu jertfa făcută de aceștia pentru țară, dar acest ajutor le era de folos până li se stabilea o pensie de către stat. Pentru a li se achita aceste ajutoare, invalizii trebuiau să aibă acte de clasare definitivă pe hârtie roșie sau acte de clasare provizorie pe hârtie albastră²⁷.

Comitetul care se ocupa cu acordarea acestui mic ajutor material era compus din: președinta locală a Crucii Roșii, prefectul județului, o doamnă din comitetul local al Crucii Roșii, directorul Băncii Naționale din localitate și o a cincea persoană desemnată de cei patru²⁸.

După război, țara se afla într-o situație grea, populația ei confruntându-se cu boli și sărăcie. De aceea, Societatea Națională de Cruce Roșie și-a concentrat acțiunile în direcția combaterii bolilor contagioase (tuberculoza, malaria, holera) și a militat pentru ridicarea gradului de educație sanitară a populației. Pentru eradicarea bolilor amintite mai sus, s-au organizat echipe sanitare alcătuite dintr-un medic și mai multe infirmiere voluntare, care au acționat în județele cele mai grav afectate, distribuind în mod gratuit asistență medicală, medicamente și hrană.

²⁵ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 9/1918, fila 27-28.

²⁶ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 20/1918, fila 3 și 4.

²⁷ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 20/1918, fila 70.

²⁸ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 20/1918, fila 82.

Însă toate acestea nu s-ar fi putut întâmpla dacă Societății nu i s-ar fi acordat ajutor atât din interiorul țării, cât și din afara ei; Crucea Roșie Română a fost ajutată de Crucea Roșie Americană cu 33.000 de lei, iar în interior ajutorarea se făcea prin subscripție publică sau prin chetare, ziua pentru această acțiune fiind 10 octombrie²⁹.

Pentru a putea pune în practică mai bine operele de binefacere, Crucea Roșie trece la organizarea de subfiliale, care funcționau sub directa conducere a pretorilor din județe; aceștia, împreună cu un comitet format din șefii de autorități și persoanele mai de vază din localitățile de reședință ale plășilor, organizau subfiliale³⁰, în județul Vâlcea cea mai importantă subfilială fiind cea din Govora Băi.

În anul 1928, este creată Crucea Roșie a Tinerimii, până în anul 1939 aceasta numărând aproximativ 70.000 de membri.

Anul 1939 este anul începerii celui de-al doilea război mondial, prin invadarea Poloniei de către Germania. În anii premergători intrării României în luptă, Crucea Roșie din România se implică în a acorda asistență refugiaților cehi și polonezi și a asigurat legătura dintre aceștia și familiile lor rămase în teritoriile ocupate.

Pentru a înlesni acțiunile Crucii Roșii în timpul războiului, aceasta era scutită pe toată durata războiului de toate taxele și impozitele datorate Statului.

În urma acestei înlesniri, Societatea achiziționează automobile și remorci pentru transportul răniților, cumpără produse alimentare, medicamente și obiecte de îmbrăcăminte pentru spitale, cantinele din gări și refugiați, organizează spectacole pentru strângerea de fonduri.

În timpul războiului au acționat pe front 2754 de surori voluntare de Cruce Roșie și 2430 de auxiliare sanitare.

Pentru spitalele ce sunt înființate în județul Vâlcea de către Societatea Națională de Cruce Roșie din România, locuitorii de aici donează bani și lucruri:

- Pretorul plasei Băbeni, Nicolae Deles, donează 6000 lei;
- Locuitorii comunei Lădești, din plasa Cerna, strâng până la 28 Iunie 1941 7400 lei;

²⁹ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 101/1926, fila 100.

³⁰ DJVAN, *Fondul Prefectura Județului Vâlcea*, Dosar 17/1927, fila 67.

- Cei din Brezoi strâng până la 7 Iulie 1941 următoarele: 4 paturi, 3 saltele, 6 cearceafuri, 7 perne, o față de pernă, 29 ștergare, 3 pături, o plapumă, 23 căni pentru ceai, o linguriță, o cămașă de noapte, o cuvertură și 25.330 lei;
- Societatea Govora- Călimănești donează 50.000 lei;
- Consiliul de Administrație al Societății Desrobirea dădea la 25 Iulie 20.000 de lei;
- La 19 August 1941 de la Poliția orașului Rm. Vâlcea se colectează pe liste de subscripție 670 lei;
- Tot pentru spitalele de răniți donează și enoriașii din cercul misionar ortodox "Oastea Domnului" din Brezoi, lei 100 în plus față de ce fusese dat pe listele comunale.
- Primăria Călimănești a reușit să strângă până la 5 August 1941, pe liste de subscripție, 12.660 lei;
- Locuitorii din Ocnele Mari strâng pe liste de subscripție, 6010 lei;
- Locuitorii din comuna Orleștii de Jos strâng 3284 de lei pe liste de subscripție, iar cei din Mitrofani 8610 pe liste de subscripție + 29 șervete, o farfurie de tablă, două linguri, două furculițe și o cană;
- Cei din Crețeni donează: 53 de prosoape, 9 fețe de pernă, 5 farfurii, 6 linguri, 7 furculițe;
- Din comuna Zlătărei s-au donat: 27 de bucăți săpun (13 kg), 18 ștergare, o față perină, 3 perini cu burduf, 2 linguri, 2 furculițe + lei 2242 pe trei liste de subscripție;
- Cei din Zevideni, plasa Drăgășani donează, la 22 August 1941, lei 21.356, precum și ofrande: 84 kg săpun, 87 bucăți șervete;
- Cei din comuna Râmești-Beica, la 23 August 1941, donează ofrande: 18 prosoape și ștergare, 2 fețe de perină, 600 g săpun de rufe;
- Cu listele de subscripție 235, 236 și 237, cei din Râmești- Beica au donat la 7 august 1941 lei 2835, iar cu lista suplimentară lei 3233 + 3 ștergare și 600 g săpun rufe;
- Cei din comuna Prundeni, plasa Drăgășani, donează la 23 August 1941, următoarele: lei 8006 + 85 prosoape, 38 kg săpun casă, 2 linguri, 2 farfurii, o furculiță;
- Cei din Sutești donează la 23 August 1941: 110 ștergare, 51/2 kg săpun, 10 perne, 5 fețe de perne, 2 paturi de fier, o saltea, 2 cearceafuri, o velință, 2 pături;

- Cei din Gușoeni donează la 23 August 1941: lei 6825 + 24 kg săpun, 35 ștergare;
- Cei din Lungești donează la 23 August 1941: lei 4203 + 36 kg săpun, 54 ștergare, o cămașă, o pernă, 4 farfurii;
- Cei din Ștefănești donează la 23 August 1941: lei 11.336 + un pat fier, o saltea, 2 cearceafuri, o pătură, 19 perne, 16 fețe pernă, 116 ștergare, 4 cămăși, 2 cămăși noapte, o pereche izmene, o pereche ciorapi, 23 batiste, 23 kg săpun, 38 străchini, 8 farfurii, 2 castroane, 53 linguri, 7 linguri fier, 16 furculițe, 5 pahare, 4 cești, un sifon;
- Cei din Pojogi, plasa Horezu, donează la 27 Iulie 1941, prin listele de subscripție nr. 304 și 306, lei 1190, respectiv lei 6450;
- Cei din comuna Racovița donează pe lista de subscripție suma de lei 2215;
- Cei din Bărbătești donează la 7 August 1941, pe liste de subscripție 7287 lei³¹.

Războiul se terminase, Crucea Roșie din România își făcuse cu prisosință datoria, însă, din păcate, România postbelică a intrat în sfera de influență a URSS, fapt ce a dus la distrugerea întregului set de valori democratice.

După 1946, odată cu venirea la putere a Partidului Comunist, Crucea Roșie din România dispare ca entitate de sine stătătoare, având să funcționeze ca o anexă a noilor autorități medicale până în anul 1989. Lucrurile se vor îndrepta după căderea comunismului, când Crucea Roșie din România își recapătă locul alături de celelalte organizații de Cruce Roșie din lume.

³¹ DJVAN, *Fond Prefectura județului Vâlcea*, Dos 29/1941, Fila: 8, 9, 11, 14, 17, 19, 21, 22, 22,23, 25-28, 29, 30, 31,34, 39, 41, 42, 45, 47, 48, 49, 58, 61, 63-65

ABREVIERI ȘI BIBLIOGRAFIE

DJVAN – Direcția Județeană Vâlcea a Arhivelor Naționale, Rm. Vâlcea.

Adăniloai 1986 – Adăniloai Nichita, Independența națională a României, București, 1986.

Barbu 1979 – Barbu G., Cu ambulanțele la '77, București, 1979.

Deac, Toacă 1978 – Deac Augustin, Toacă Ion, Lupta poporului român împotriva cotropitorilor, București, 1978.

Hamangiu 1930 – Hamangiu Constantin, Codul general al României, vol. XIII-XIV, București, 1930.

Șiperco 1997 – Șiperco Andrei, Crucea roșie internațională și România în perioada celui de-al doilea război mondial, București, 1997.